

Sygn. akt III AUa 760/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko SSA Romana Mrotek (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2013 r. w Szczecinie

sprawy S. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o zapłatę składek

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 10 maja 2012 r. sygn. akt IV U 359/12

1. oddała apelację,
2. zasądza od ubezpieczonego S. C. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSA Romana Mrotek SSA Zofia Rybicka – Szkibiel SSA Jolanta Hawryszko

Sygn. akt III AUa 760/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z dnia 3 lutego 2012r. określił wysokość należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne i stwierdził obowiązek zapłaty składek w łącznej kwocie 1.309,55 zł przez ubezpieczonego S. C. prowadzącego działalność gospodarczą.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył S. C., który w złożonym przez siebie odwołaniu nie kwestionował obowiązku zapłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne jak również wysokości tych składek, domagał się jedynie umorzenia zaległości z tytułu składek. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 10 maja 2012 roku Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych **oddalił odwołanie, ustalając, że S. C. od 1 czerwca 2010r. prowadzi działalność gospodarczą. Organ rentowy po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego ustalił, że ubezpieczony nie opłacił należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od miesiąca kwietnia 2011 r. do sierpnia 2011 r.**

Ubezpieczony pismem 16.12.2011 r. złożył w organie rentowym wniosek o umorzenie zaległości. Organ rentowy pozostawił wniosek bez rozpoznania w związku z niespełnieniem przesłanek formalnych i powiadomił ubezpieczonego o możliwości złożenia nowego wniosku.

W dniu 3 lutego 2012r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję ustalając wysokość z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od kwietnia 2011 r. do sierpnia 2011r. w łącznej kwocie 1.309,55 zł w tym składki w kwocie 1.213,55 zł i odsetki za zwłokę w kwocie 96,00 zł.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy po przytoczeniu treści art. art.46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych wskazał, że ubezpieczony nie zakwestionował faktu nieopłacenia składek na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące, kwiecień, maj, czerwiec, lipiec i sierpień 2011 r. jak również wysokości składek.

Natomiast odnośnie do wniosku ubezpieczonego o umorzenie należności Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że nie był władny do jego rozpoznania, gdyż postępowanie sądowe w sprawach dotyczących ubezpieczenia wszczynane jest w rezultacie odwołania wniesionego przez ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i ma charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem w aspekcie formalnym i materialnym decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Jest, zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie owej legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Zakres badania legalności decyzji wyznacza jej treść, co oznacza, że nie jest możliwe dochodzenie przed Sądem świadczenia, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego. Przed sądem wnioskodawca może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. W rzeczywistości, bowiem zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, sąd nie rozstrzyga o zasadności wniosku, nie działa w zastępstwie organu rentowego i nie ustala prawa do świadczeń.

Oznacza to, że dochodzenie przed sądem ubezpieczeń społecznych prawa do świadczenia, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego, jest niedopuszczalne.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji i na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Z powyższym orzeczeniem nie zgodził się S. C., który w wywiedzionej apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, uwzględnienie powództwa i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu.

Zaskarżonemu orzeczeniu apelujący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na błędnych założeniach, że Sąd nie był władny do rozpoznania wniosku ubezpieczonego o umorzenie zaległości, nie uwzględnił całości materiału dowodowego w postaci postępowania prowadzonego w tej samej sprawie zarówno przez ZUS Inspektorat K. jak i ZUS Oddział w K.. Ponadto apelujący zarzucił, że błędy te miały istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ przyjęcie takiego ustalenia prowadziło do oddalenia pozwu.

W uzasadnieniu apelacji ubezpieczony wskazał, że organ rentowy błędnie uznał, że ubezpieczony nie złożył uzupełnił w terminie wniosku o umorzenie tychże zaległości z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego. Pomimo tego, w dniu 3 lutego

2012 r. ZUS Inspektorat w K. bez rozpoznania całości zgromadzonego w sprawie materiału i wniosków ubezpieczonego wydał decyzję nakazującą płatnikowi bezwarunkową zapłatę należnych składek w wysokości 1.213,55 zł..

W ocenie ubezpieczonego wszczęte przez Zakład Ubezpieczeń postępowanie pod numerami sprawy(...) dotyczy jednego postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne, które może zakończyć się wydaniem decyzji ustalającej wymiar składek i ich sposobu poboru.

Ponadto ubezpieczony zakwestionował uprawnienie pracownika organu rentowego Pani D. P. do wydawania decyzji administracyjnych, która zajmuje w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych stanowisko specjalisty. Zdaniem apelującego, decyzja wydana została z naruszeniem prawa przez osobę nie posiadającą stosownego pełnomocnictwa w tym zakresie i z tego też powodu powinna zostać uchylona.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja odwołującego się jest bezzasadna.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji prowadzi zdaniem Sądu Apelacyjnego do wniosku, iż zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy. Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji co do opisanego przezeń stanu faktycznego, jak również podziela ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Powyższe czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 listopada 1998 roku, sygn. I PKN 339/98). Oczywistym natomiast jest, że ta ocena musi być dokonana w kontekście całokształtu zebranego materiału.

Stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.) płatnik składek jest obowiązany wg zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za dany miesiąc kalendarzowy.

W świetle powołanego przepisu, ubezpieczony, prowadząc działalność gospodarczą, jest zobowiązany do zapłaty składki we właściwej wysokości ciąży na płatniku i nie może on się z tego obowiązku zwolnić powołując się na złożenie wniosku o umorzenie należności z tytułu składek.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczony nie kwestionował obowiązku zapłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące, kwiecień, maj, czerwiec, lipiec i sierpień 2011 roku, jak również wysokości składek, a jedynie podnosił, że jego zdaniem organ rentowy nie mógł wydać zaskarżonej decyzji z uwagi na złożony przez ubezpieczonego wniosek o umorzenie zaległości.

Odnosząc się do zarzutów apelującego dotyczących złożenia przez niego do organu rentowego wniosku o umorzenie zaległości wskazać należy, że na gruncie rozpoznawanej sprawy nie jest możliwe merytoryczne badanie zarzutów ubezpieczonego dotyczących umorzenia należności, gdyż kwestia ta pozostawała poza zakresem rozpoznania niniejszego postępowania.

Podkreślić należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie. Przedmiot wyrokowania wyznacza zatem decyzja organu rentowego (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831 i z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601 oraz wyrok z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09, LEX nr 604210; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2011 r., II UK 360/10, LEX nr 901610).

Przedmiotem orzekania w niniejszym postępowaniu jest decyzja z dnia 3 lutego 2012 roku w przedmiocie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz obowiązku zapłaty przez ubezpieczonego S. C. prowadzącego działalność gospodarczą składek w łącznej kwocie 1.309,55 zł.

Treść decyzji z dnia 3 lutego 2012 roku wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania w niniejszej sprawie. Skoro zatem sporna decyzja dotyczy określenia wysokości zadłużenia z tytułu składek, nie zaś umorzenia zaległych należności, to oznacza to, że w niniejszym postępowaniu, odwołujący mógł ewentualnie kwestionować okoliczności dotyczące wysokości podstawy podlegania przez skarżącego ubezpieczeniu zdrowotnemu, względnie wysokości ustalonej składki, czego jednak apelujący nie uczynił.

Innymi słowy sądy w niniejszej sprawie nie mogły orzekać w zakresie i przedmiocie umorzenia należności składkowych.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy słusznie uznał, że odwołanie ubezpieczonego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Mając na uwadze przedstawione ustalenia i ocenę prawną Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego.

Na podstawie art. 98 k.p.c., art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c., § 11 ust. 2, § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Sąd Apelacyjny zasądził od ubezpieczonego S. C. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSA Romana Mrotek SSA Zofia Rybicka – Szkibiel SSA Jolanta Hawryszko